

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

SMJERNICE EKONOMSKE I FISKALNE
POLITIKE ZA RAZDOBLJE
2018. - 2020.

Zagreb, srpanj 2017.

SADRŽAJ

SADRŽAJ.....	2
POPIS TABLICA.....	3
1. UVOD.....	4
2. CILJEVI EKONOMSKE POLITIKE.....	5
3. MAKROEKONOMSKI OKVIR U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU.....	7
3.1. Rizici ostvarenja projekcija.....	11
4. FISKALNI OKVIR U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU.....	12
4.1. Kretanje prihoda državnog proračuna u razdoblju 2018. – 2020.	12
4.2. Kretanje rashoda državnog proračuna u razdoblju 2018. – 2020.	15
4.3. Izvanproračunski korisnici i javna poduzeća u sektoru države.....	22
4.4. Manjak/višak konsolidirane opće države.....	23
4.5. Stanje i projekcija kretanja javnog duga.....	24

POPIS TABLICA

<i>Tablica 1: Makroekonomski okvir u razdoblju 2016. – 2020.</i>	7
<i>Tablica 2: Kretanje prihoda državnog proračuna u razdoblju 2016. – 2020.</i>	13
<i>Tablica 3: Kretanje rashoda državnog proračuna koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka u razdoblju 2016. – 2020.</i>	15
<i>Tablica 4: Kretanje rashoda državnog proračuna koji se financiraju iz vlastitih prihoda, prihoda za posebne namjene, pomoći i donacija u razdoblju 2016. – 2020.</i>	16
<i>Tablica 5: Kretanje ukupnih rashoda državnog proračuna u razdoblju 2016. – 2020.</i>	16
<i>Tablica 6: Limiti ukupnih rashoda po razdjelima državnog proračuna za izvore financiranja: opći prihodi i primici, doprinosi i namjenski primici za razdoblje 2018. – 2020.</i>	21
<i>Tablica 7: Manjak/višak izvanproračunskih korisnika i javnih poduzeća u sektoru države</i>	23
<i>Tablica 8: Manjak/višak općeg proračuna u razdoblju 2016. – 2020., nacionalna i ESA 2010 metodologija</i>	24

1. UVOD

Sukladno Zakonu o proračunu¹, Vlada Republike Hrvatske donosi Smjernice ekonomske i fiskalne politike (u daljnjem tekstu: Smjernice) za srednjoročno razdoblje do kraja srpnja tekuće godine. Svrha ovog dokumenta je prevođenje srednjoročnog fiskalnog okvira definiranog Programom konvergencije korištenjem ESA 2010 metodologije u nacionalnu metodologiju računskog plana te definiranje okvira za financijske planove proračunskih i izvanproračunskih korisnika, kao i trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: RH) koji ulaze u statistički obuhvat općeg proračuna odnosno opće države.

Vlada RH je krajem travnja 2017. godine usvojila te dostavila Europskoj komisiji (u daljnjem tekstu: EK) Nacionalni program reformi RH za 2017., kao i Program konvergencije RH za razdoblje 2017. – 2020.. Ovaj dokument opisuje makroekonomsku i fiskalnu situaciju i izgled u srednjoročnom razdoblju, definira planove za osiguravanje održivosti javnih financija, a ujedno predstavlja i makro-fiskalni okvir reformskih mjera opisanih u Nacionalnom programu reformi. U tom smislu, Program konvergencije čini ključnu stratešku polaznicu za izradu Smjernica čije su postavke definirane i Preporukama Vijeća Europske unije iz srpnja 2017. godine prema kojima RH treba nastaviti s provedbom fiskalne konsolidacije u skladu sa zahtjevima preventivnog dijela Pakta o stabilnosti i rastu. To znači da je potrebno daljnje smanjenje manjka proračuna opće države i javnog duga.

Smjernice sadrže: (1) ciljeve ekonomske politike za trogodišnje razdoblje; (2) makroekonomski i fiskalni okvir RH te (3) visinu financijskog plana po razdjelima organizacijske klasifikacije za prethodnu i tekuću proračunsku godinu, kao i visinu financijskog plana u narednom trogodišnjem razdoblju. Pritom financijski plan obuhvaća visinu sredstava potrebnih za provedbu postojećih programa odnosno aktivnosti koje proizlaze iz trenutno važećih propisa te visinu sredstava potrebnih za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa odnosno aktivnosti.

U tom kontekstu svrha ovog dokumenta je prvenstveno definirati smjer i ciljeve ekonomske politike, kao i visinu financijskih planova proračunskih korisnika s naglaskom na daljnje provođenje fiskalne konsolidacije koja neće narušiti temelje ekonomskog rasta.

¹ Narodne novine, broj 87/2008, 136/2012, 15/2015

2. CILJEVI EKONOMSKE POLITIKE

Okvir makroekonomske politike RH je određen izlaskom iz šestogodišnje recesije ostvarenim temeljem rasta izvoza roba i usluga te potrošnje kućanstava, uz snažniju apsorpciju sredstava iz EU fondova. Stoga će i u nadolazećem srednjoročnom razdoblju makroekonomska politika biti usmjerena na iskorištavanje pozitivnih impulsa iz međunarodnog i domaćeg okruženja te stvaranje temelja za trajan i stabilan gospodarski rast, kao i na ubrzanje stope rasta potencijalnog bruto domaćeg proizvoda. Slijedom toga, u 2018. očekuje se realan rast BDP-a od 2,8 posto, u 2019. 2,6 posto, a u 2020. godini 2,5 posto.

Istovremeno, fiskalna politika RH bit će određena naporima u svrhu daljnjeg jačanja fiskalne održivosti te poticanja ekonomskog rasta i razvoja uz osiguravanje primjerene skrbi za građane RH. Kako bi se to ostvarilo potrebne su sveobuhvatne reformske aktivnosti kako na prihodnoj tako i na rashodnoj strani proračuna.

Na prihodnoj strani proračuna, važnu ulogu ima cjelovita reforma poreznog sustava koja je stupila na snagu 1. siječnja 2017. godine, a kojoj je ključni cilj porezni sustav učiniti jednostavnijim, stabilnijim i pravednijim, a ukupno porezno opterećenje manjim. Takav porezni sustav rasterećenjem poduzetnika i građana doprinosi povećanju dohotka i osobne potrošnje kao i investicija, čime se dodatno stimulira gospodarska aktivnost. Također, planira se i dodatno osnažiti učinke porezne reforme smanjivanjem administrativnog i regulatornog opterećenja. K tome, valja spomenuti i reformu sustava financiranja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kojom će se na jednostavniji i pravedniji način definirati sustav raspodjele prihoda od poreza na dohodak, sustav fiskalnog izravnavanja, kao i financiranja decentraliziranih funkcija te definirati sustav koji će svim jedinicama osigurati potencijal za pružanje usporedive razine javnih usluga uz usporedivu razinu poreznog opterećenja. Treba istaknuti i kako se ovakvim modelom prihod od poreza na dohodak u cijelosti prepušta jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Rashodna strana proračuna određena je daljnjim jačanjem fiskalne održivosti uz provođenje mjera u svrhu poticanja razvoja i adekvatne skrbi za sve slojeve stanovništva. Naročita pozornost posvetit će se jačanju demografske održivosti, posebice stvaranjem gospodarskog okruženja u kojem će mladi bez poteškoća moći zasnovati obitelj, riješiti stambeno pitanje te imati odgovarajuću infrastrukturu za skrb o djeci. U tom smislu od srpnja 2017. godine povećan je iznos novčanih potpora za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta te je subvencioniranjem stambenih kredita građanima omogućena povoljnija kupnja prve odnosno veće nekretnine. Također, u 2018. godini predviđene su i dodatne mjere s ciljem usklađivanja institucije predškolskog odgoja s potrebama tržišta rada. Nadalje, u oblikovanju i upravljanju ekonomskom politikom vodit će se računa i o društvenoj uključenosti kako bi sve društvene skupine imale priliku za odgovarajuću zaštitu i solidarnost. Tako se predloženim zakonskim rješenjima proširuju prava i skrb o hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji. Planirana su i povećana izdvajanja za mirovine koja su rezultat indeksacije po općim i posebnim propisima, očekivanog priljeva novih umirovljenika, kao i ukidanja smanjenja mirovina ostvarenih po posebnim propisima većih od 5.000 kuna za 10 posto.

Uzevši u obzir postignuti sporazum sa sindikatima državnih službenika iz prosinca 2016. godine, u 2018. planirana su i povećana izdvajanja rashoda za zaposlene u državnim službama. Posebna pozornost posvetit će se i jačanju iskorištenosti EU fondova koji predstavlja dodatni impuls i izvor

financiranja za potrebne razvojne i infrastrukturne projekte, ali i aktivnosti istraživanja i inovacija. EU fondovi istovremeno čine i jedan od ključnih instrumenata jačanja razvojnih kapaciteta različitih dijelova RH te se u nadolazećem razdoblju očekuje nastavak povećane apsorpcije sredstava iz EU fondova.

Vodeći računa i o globalnim sigurnosnim izazovima, kao i geopolitičkim rizicima, Vlada RH provodit će napore i u svrhu razvoja modernog, sveobuhvatnog i učinkovitog sustava domovinske sigurnosti pa će se tako ulagati i u daljnju modernizaciju oružanih snaga, uključujući i nabavu borbenih zrakoplova.

Međutim, opisano kretanje rashoda uvjetovano razvojnim i društvenim potrebama treba biti utemeljeno u kontekstu daljnjeg jačanja održivosti javnih financija. Naime, izlaskom RH iz Procedure prekomjernog proračunskog manjka ne prestaje obveza za nastavkom fiskalne konsolidacije, već je RH dužna pridržavati se kriterija iz preventivnog mehanizma Pakta o stabilnosti i rastu. To znači kontinuirane napore u svrhu daljnjeg smanjenja manjka općeg proračuna, kao i smanjenja udjela javnog duga u BDP-u. Tako će sveukupna opisana fiskalna kretanja kako na prihodnoj tako i na rashodnoj strani proračuna rezultirati manjkom općeg proračuna prema ESA 2010 metodologiji u iznosu od 0,8 posto BDP-a u 2018., 0,3 posto BDP-a u 2019. dok se u 2020. godini planira višak od 0,5 posto BDP-a. U skladu s kretanjem manjka/viška općeg proračuna očekuje se i daljnje smanjenje udjela javnog duga u BDP-u i to na 78,3 posto BDP-a u 2018., 75,3 posto BDP-a u 2019. te 72,1 posto BDP-a u 2020. godini. Ovime se ispunjavaju zahtjevi iz preventivnog dijela Pakta o stabilnosti i rastu, što bi trebalo doprinijeti povratku kreditnog rejtinga na razinu investicijskog te trajnom smanjivanju tereta duga.

3. MAKROEKONOMSKI OKVIR U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU

Ove makroekonomske projekcije izrađene su temeljem svih objavljenih pokazatelja i dostupnih informacija do sredine srpnja. Vanjske pretpostavke za izradu projekcija preuzete su iz posljednjih projekcija EK i Međunarodnog monetarnog fonda. U međunarodnom okruženju u narednom razdoblju očekuju se povoljna kretanja. Predviđa se ubrzanje rasta svjetskog gospodarstva i trgovinske razmjene, zadržavanje stabilne inflacije uz postojanu cijenu nafte te nastavak povoljnih uvjeta financiranja. Također, posljednje projekcije relevantnih međunarodnih institucija karakteriziraju korekcije naviše gospodarskog rasta zemalja EU pa tako i glavnih hrvatskih vanjskotrgovinskih partnera, izuzev Italije. U domaćem gospodarstvu u srednjoročnom razdoblju nastavit će se oporavak ekonomske aktivnosti. Tako se u 2017. očekuje realni rast BDP-a od 3,2% koji će potom postupno usporavati na 2,8% u 2018., 2,6% u 2019. te 2,5% u 2020. godini. Kroz čitavo projekcijsko razdoblje gospodarski rast će se temeljiti isključivo na doprinosu domaće potražnje. Doprinosi neto inozemne potražnje u promatranom razdoblju bit će tek blago negativan, a doprinosi kategorije promjena zaliha neutralan.

Tablica 1: Makroekonomski okvir u razdoblju 2016. – 2020.

	2016.	Projekcija 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.
BDP - tekuće cijene, mil. HRK	345.166	359.894	374.580	388.912	403.862
BDP - realni rast (%)	3,0	3,2	2,8	2,6	2,5
Potrošnja kućanstava	3,3	3,2	2,5	2,4	2,4
Državna potrošnja	1,3	1,5	1,8	1,0	1,0
Bruto investicije u fiksni kapital	5,1	6,0	6,1	5,7	5,7
Izvoz roba i usluga	5,7	6,7	5,2	4,9	4,8
Uvoz roba i usluga	5,8	7,4	6,2	5,6	5,5
Doprinosi rastu BDP-a					
Potrošnja kućanstava	1,9	1,8	1,5	1,4	1,4
Državna potrošnja	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
Bruto investicije u fiksni kapital	1,0	1,2	1,2	1,2	1,2
Promjena zaliha	-0,3	0,0	0,1	0,0	0,0
Izvoz roba i usluga	2,8	3,3	2,7	2,6	2,6
Uvoz roba i usluga	-2,7	-3,5	-3,1	-2,9	-2,9
Doprinosi rastu BDP-a					
Domaća potražnja	3,2	3,3	3,0	2,8	2,8
Promjena zaliha	-0,3	0,0	0,1	0,0	0,0
Neto izvoz	0,1	-0,2	-0,3	-0,3	-0,2
Konačna potražnja, realni rast (%)	3,9	4,5	3,9	3,6	3,5
Rast deflatora BDP-a (%)	-0,1	1,0	1,2	1,2	1,3
Rast indeksa potrošačkih cijena (%)	-1,1	1,2	1,1	1,3	1,4
Rast zaposlenosti* (%)	0,6	1,1	1,5	1,5	1,3
Stopa nezaposlenosti, anketna (%)	13,1	11,6	10,2	9,3	8,9

* Definicija nacionalnih računa, domaći koncept.

Izvor: DZS, Ministarstvo financija

Projicirane stope gospodarskog rasta u ovom makroekonomskom okviru ostale su nepromijenjene u usporedbi s posljednjim projekcijama Vlade RH iz travnja ove godine². Međutim, prvenstveno temeljem ostvarenja makroekonomskih pokazatelja u dosadašnjem dijelu godine te posljednjih revizija makroekonomskih očekivanja i prognoza, struktura gospodarskog rasta, odnosno rast pojedinih komponenti BDP-a s rashodne strane, drugačija je u odnosu na prethodne projekcije. Također, u ovom makroekonomskom okviru uključena je i projekcija učinaka krize koncerna Agrokor na domaće gospodarstvo, koja zbog nedostatka informacija nije bila sadržana u prethodnim projekcijama. Pod pretpostavkom uspješnog restrukturiranja koncerna, nepovoljni utjecaji na gospodarsku aktivnost u narednom razdoblju bit će tek blagog intenziteta, a nešto izraženiji u 2018. godini. Međutim, ovdje valja napomenuti da konačni ishod restrukturiranja Agrokor pa tako i opstanak te uspješnost poslovanja pojedinih tvrtki iz sastava koncerna u srednjem roku i dalje karakterizira visok stupanj neizvjesnosti. Što se tiče same proizvodnje, treba naglasiti kako je udio koncerna u domaćoj bruto dodanoj vrijednosti mali, dok je, s druge strane, mnogostruko veći udio cjelokupnih domaćih lanaca ponude povezanih s Agrokorom. Za pretpostaviti je kako će proces restrukturiranja Agrokor uzrokovati vremenske pomake u investicijskoj aktivnosti poduzeća iz njegova sastava, iako se u većini slučajeva radi o odlično opremljenim tvrtkama, budući da je koncern već prošao intenzivan investicijski ciklus u nedavnoj prošlosti. Također, mogući su i negativni učinci na proizvodnju ili investicije tvrtki dobavljača. Negativne posljedice mogla bi pretrpjeti i izvozna dinamika, iako se velik dio inozemnog poslovanja koncerna odvijao preko nerezidentnih tvrtki u njegovom vlasništvu. S druge strane, u slučaju gubitka domaćih distribucijskih kanala, dio tvrtki bio bi primoran preorijentirati se ka plasiranju proizvoda na inozemna tržišta. Konačno, potencijalni negativni utjecaj restrukturiranja Agrokor očituje se i u mogućem porastu uvozne ovisnosti domaćeg gospodarstva, što je usko povezano s procesom restrukturiranja domaćeg maloprodajnog lanca Konzum. Međutim, već je sada za očekivati kako će dosadašnje injekcije nove likvidnosti dovesti do skraćivanja rokova plaćanja u usporedbi s poslovanjem prije nastupanja financijskih problema. Uslijed rasta troškova rezervacija u ovoj bi godini moglo doći do niže dobiti banaka, no odlično stanje domaćeg bankarskog sektora po svim raspoloživim pokazateljima ograničava mogućnost poremećaja u financijskom sektoru, posebno u kratkom roku. Slijedom svega navedenog, promatrajući rashodnu stranu BDP-a iz ovog makroekonomskog okvira, negativne posljedice krize koncerna Agrokor u narednim godinama ogledaju se u nešto slabijoj dinamici osobne potrošnje te investicijske aktivnosti. S druge strane, na temelju vrlo dobrih kretanja u dosadašnjem dijelu godine te povoljnijih projekcija inozemne potražnje no ranije, znatno je naviše korigiran izvoz roba i usluga (1 postotni bod). To se odnosi i na robe kao i na usluge iako je kod izvoza usluga zabilježena veća pozitivna korekcija stope rasta, što odražava iznimno pozitivne pokazatelje i očekivanja rezultata turističke sezone. Neznatno je korigiran naviše i uvoz roba i usluga pri čemu se cjelokupna korekcija odnosi na snažno ubrzanje rasta uvoza usluga dok je uvoz roba zabilježio određenu korekciju naniže. Na temelju ostvarenja iz prvog tromjesečja, kretanja dostupnih visokofrekventnih pokazatelja u drugom tromjesečju te očekivanih gospodarskih kretanja u međunarodnom okruženju, predviđa se da će gospodarski rast u nastavku godine ubrzati. Iako je u prvom tromjesečju zabilježen realni međugodišnji rast BDP-a od 2,5%, sezonski prilagođeni podaci pokazuju da dinamika rasta nije oslabila u odnosu na kraj 2016.³

² Program konvergencije RH za razdoblje 2017. – 2020., travanj 2017

³ U 2017. godini Uskrsni praznici bili su u travnju, a u 2016. u ožujku, što je iskrivilo međugodišnje stope promjene mnogih makroekonomskih pokazatelja uključujući BDP.

Potrošnja kućanstava bit će glavni pokretač rasta domaće potražnje u srednjoročnom razdoblju. Ona će biti potpomognuta pozitivnim kretanjima na tržištu rada, odnosno rastom zaposlenosti i realnih neto plaća, daljnjim povoljnim kretanjem potrošačkog pouzdanja, kao i nastavkom oporavka kreditiranja stanovništva. Značajan poticaj potrošnji kućanstava u ovoj godini došao je od porezne reforme koja je djelovala na znatno ubrzanje rasta neto plaća. Pozitivan utjecaj na rast plaća očekuje se i od podizanja osnovice za plaće u javnom sektoru. Osim toga, snažan pritisak na rast plaća, uzrokovan nedostatkom radne snage prisutan je već neko vrijeme, a posebno je osnažio u ovoj godini, pogotovo u pojedinim djelatnostima privatnog sektora. Uslijed toga je rast bruto plaća u 2017. blago korigiran naviše u odnosu na prethodne projekcije, dok je stopa u 2018. godini zadržana na blago nižoj razini od oko 3%. Ipak, u srednjem roku se predviđa stabiliziranje dinamike bruto plaća na razini od nešto iznad 2% te se još uvijek ne očekuje daljnji značajniji utjecaj na ubrzanje inflacije. Korekcija rasta osobne potrošnje naniže u 2017. odražava očekivanje blagog usporavanja potrošnje kućanstava prema kraju godine. S iščezavanjem učinaka porezne reforme u 2018. godini te izraženim usporavanjem realnog rasta raspoloživog dohotka stanovništva u svakoj od naredne dvije godine, rast potrošnje kućanstava usporit će u srednjoročnom razdoblju. U skladu s planiranim nastavkom fiskalne konsolidacije opće države, tijekom srednjoročnog razdoblja ne očekuje se značajan doprinos državne potrošnje gospodarskom rastu. U srednjoročnom razdoblju očekuje se znatan doprinos gospodarskom rastu od bruto investicija u fiksni kapital. One će biti potpomognute povoljnim gospodarskim kretanjima, daljnjim rastom poslovnog optimizma, nastavkom povoljnih uvjeta financiranja i smanjenja premije rizika zemlje te snažnijim priljevima iz EU fondova. Slijedom zaustavljanja sedmogodišnjeg pada građevinske aktivnosti, kao i pada cijena nekretnina, u srednjoročnom razdoblju očekuje se nastavak oporavka građevinskog sektora, što potvrđuje i snažan rast narudžbi u građevinarstvu. Osim toga, u dosadašnjem dijelu ove godine bilježi se znatan rast uvoza kapitalnih dobara, a i predviđaju se značajne investicije u sektoru turizma, što se već očituje u snažnom rastu kredita za investicije. Pojačanom investiranju poduzeća moglo bi pridonijeti i smanjenje stope poreza na dobit, kao i Akcijski plan za administrativno rasterećenje gospodarstva kojim se poduzetnicima nastoji omogućiti jednostavnije i jeftinije poslovanje te poboljšati učinkovitost regulatornog okvira.

Predviđa se da će izvoz roba i usluga biti glavni generator rasta gospodarske aktivnosti u srednjoročnom razdoblju. Snažan rast izvoza početkom 2017. godine nastavit će se u narednom razdoblju, iako sporijom dinamikom. Rast izvoza bit će podržan znatnim ubrzanjem rasta izvozne potražnje u 2017. godini te zadržavanjem slične dinamike njenog rasta u narednom razdoblju. Prvenstveno uslijed pristupanja jedinstvenom tržištu EU, domaći izvoz dobara i usluga bilježi posljednjih godina pozitivnu strukturnu promjenu koja se očituje u povećanju udjela kako izvoza roba tako i cjelokupnog izvoza roba i usluga u BDP-u te u porastu domaćeg tržišnog udjela na izvoznim tržištima. Navedeni trendovi nastavit će se i u srednjoročnom razdoblju pri čemu će prema kraju razdoblja njihov intenzitet ipak postupno slabjeti. U narednom razdoblju očekuje se i značajan rast izvoza usluga, prvenstveno u turizmu, iako nešto sporijom dinamikom no prethodnih godina, isključivo zbog snažnog zabilježenog rasta u proteklom razdoblju, u uvjetima proširenog trajanja turističke sezone i iznimno visoke razine iskorištenosti ograničenih turističkih kapaciteta. Iako fizički pokazatelji turizma ukazuju na naglašeno snažan rast u dosadašnjem dijelu godine, a slična kretanja očekuju se i u budućem razdoblju, prosječna potrošnja turista posljednjih godina ipak bilježi smanjenje. Međutim, povoljno će na izvoz turističkih usluga djelovati planirane investicije u proširenje turističkih kapaciteta i podizanje kvalitete, kao i širenje ponude turističkih proizvoda, a što

bi moglo pozitivno djelovati i na prosječnu potrošnju turista. U skladu s kretanjem konačne potražnje, u ovoj godini očekuje se ubrzanje realnog rasta uvoza roba i usluga te njegovo postupno usporavanje u preostalom srednjoročnom razdoblju. Elastičnost uvoza naspram konačne potražnje znatno će porasti u ovoj godini, nakon čega slijedi njeno blago smanjenje prema kraju srednjoročnog razdoblja. Ovakav skok uvelike je uzrokovan posljednjom revizijom podataka o BDP-u koja ukazuje na ipak nešto nižu elastičnost uvoza u posljednjim godinama, no što je to bio slučaj prema ranije objavljenim podacima. Nastavno na navedeno, kao i na naglašeno usporavanje dinamika uvoza roba u drugom tromjesečju, rast uvoza roba i usluga tek je neznatno korigiran naviše u odnosu na prethodne projekcije, unatoč rastu uvoza iznad očekivanja u prvom tromjesečju ove godine, kao i snažnoj korekcije naviše uvoza usluga.

U 2017. godini očekuje se prosječna godišnja stopa inflacije od 1,2%. Na kretanje inflacije potrošačkih cijena tijekom 2017. znatno će utjecati jačanje uvoznih inflatornih pritisaka, odnosno oporavak cijena sirovina na svjetskom tržištu i rast cijena u eurozoni⁴. S druge strane, negativan doprinos kretanju inflacije zbog izmjena u sustavu PDV-a u 2017. godini trebao bi djelomično biti poništen najavljenim povećanjem trošarina na cigarete⁵ i povećanjem naknada za obnovljive izvore energije. U 2018. godini se očekuje neznatno usporavanje inflacije, ponajviše pod utjecajem slabljenja uvoznih inflatornih pritisaka⁶, dok će domaći pritisci na rast cijena blago ojačati, pri čemu će pozitivan doprinos doći i od učinka prijenosa spomenutog administrativnog povećanja cijena. U nastavku projekcijskog razdoblja očekuje se tek blago ubrzanje stope inflacije u uvjetima relativno niske inflacije u eurozoni, prigušene cjenovne dinamike na svjetskom tržištu sirovina, kao i usporavanja rasta domaće potražnje i niskih te usporavajućih stopa rasta jediničnih troškova rada.

U skladu s oporavkom gospodarske aktivnosti, u srednjoročnom razdoblju očekuje se umjeren rast zaposlenosti uz postupno smanjenje stope nezaposlenosti. Rast zaposlenosti bit će nešto niži tijekom 2017. godine, što je dijelom povezano s još uvijek izraženim smanjenjem radne snage, kao i krajem projekcijskog razdoblja. Međutim, u narednim godinama očekujemo da će se pad radne snage zaustaviti te da će, unatoč nepovoljnim demografskim kretanjima, gospodarski oporavak pozitivno utjecati na stopu participacije radne snage. Spomenimo ovdje kako indeksi potražnje za radom pokazuju snažan rast u dosadašnjem dijelu godine, naročito u sektorima turizma i građevinarstva. Prosječna produktivnost rada zabilježit će nešto snažnije povećanje u 2017. godini te blago u ostatku projekcijskog razdoblja, dok će jedinične troškove rada u čitavom projekcijskom razdoblju karakterizirati niske te blago usporavajuće stope rasta.

⁴ Prema projekcijama Međunarodnog monetarnog fonda (*World Economic Outlook Update*, srpanj 2017.) cijene primarnih sirovina na svjetskom tržištu trebale bi porasti za 12,7%, ponajviše pod utjecajem rasta cijena nafte koje će se povećati za 21,2%. Također, prema proljetnim ekonomskim prognozama EK, inflacija u eurozoni mjerena harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena (HICP) trebala bi ubrzati sa 0,2% u 2016. na 1,6% u 2017. godini.

⁵ Prvo povećanje u prosincu 2016. te sljedeće u prosincu 2017. godine.

⁶ Prema projekcijama MMF-a cijene primarnih sirovina na svjetskom tržištu trebale bi se u ostatku projekcijskog razdoblja blago smanjivati, za -1,1% u 2018., -0,7% u 2019. i -0,7% u 2020. godini. Nadalje, EK prognozira usporavanje inflacije mjerene harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena sa 1,6% u 2017. na 1,3% u 2018. godini.

3.1. Rizici ostvarenja projekcija

Opisani makroekonomski scenarij izložen je prevladavajuće negativnim rizicima kako vanjskim tako i domaćim. Kao posljedica znatne i rastuće integriranosti u europsko gospodarstvo, rizici koji ugrožavaju očekivana kretanja u Europi i svijetu snažno djeluju i na domaće gospodarstvo, a prvenstveno se odnose na očekivanu dinamiku svjetskog gospodarskog rasta i trgovinske razmjene, kao i uvjete financiranja. Unatoč predviđenim vrlo povoljnim kretanjima, u srednjoročnom razdoblju prevladavaju negativni rizici za rast svjetskog gospodarstva, od kojih treba izdvojiti visoku razinu političke neizvjesnosti, naglo pogoršanje uvjeta financiranja, jačanje protekcionizma te geopolitičke napetosti⁷. Što se tiče domaćih rizika za projiciranu putanju gospodarskog rasta, najvažniji negativni rizik proizlazi iz restrukturiranja koncerna Agrokor. Kao što je prije spomenuto, u ovaj makroekonomski okvir ugrađena je pretpostavka urednog i relativno brzog procesa restrukturiranja. Eventualno prolongiranje procesa ili snažniji razmjeri problema koncerna od očekivanih, negativnije bi djelovali na sastavnice BDP-a. Osim toga, prisutni su negativni rizici za gospodarski rast koji se odnose na srednjoročna ograničenja na strani ponude. Naime, stope rasta iz ovog makroekonomskog okvira dovest će do brzog zatvaranja negativnog te otvaranja pozitivnog jaza outputa, u uvjetima nepovoljnih dugoročnih utjecaja iz aspekta svakog pojedinog faktora proizvodnje. Navedeno je već vidljivo iz anketa poduzeća, kao i zamjetnog rasta plaća u pojedinim djelatnostima kojima nedostaje radne snage, povećanja pokazatelja iskorištenosti kapaciteta u industriji koji je gotovo dosegao pretkriznu razinu te snažnog rasta narudžbi i očekivanja buduće potražnje u industriji, uslugama te naročito u građevinarstvu. Osim toga, projicirani gospodarski rast mogao bi biti ugrožen i nepovoljnijim kretanjima na tržištu rada od predviđenih.

⁷ Međunarodni monetarni fond, World Economic Outlook Update, srpanj 2017.

4. FISKALNI OKVIR U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU

4.1. Kretanje prihoda državnog proračuna u razdoblju 2018. – 2020.

Kretanja prihoda državnog proračuna u razdoblju 2018. – 2020. određena su očekivanim rastom gospodarske aktivnosti, uzimajući u obzir sveobuhvatnu poreznu reformu koja je stupila na snagu 1. siječnja 2017. godine, a koja će imati učinke i u promatranom srednjoročnom razdoblju. Najveće promjene dogodile su se u sustavu poreza na dohodak, poreza na dobit te poreza na dodanu vrijednost. Naime, smanjena je stopa poreza na dohodak s 25 na 24 posto i s 40 na 36 posto, uz povećanje osobnog odbitka koji za sve iznosi 3.800 kuna. No, ovdje je važno istaknuti kako će od 1. siječnja 2018. godine prihodi po ovoj osnovi biti u cijelosti prepušteni jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. Vezano uz porez na dobit najvažnija novina je smanjenje opće porezne stope s 20 na 18 posto, a za male i srednje poduzetnike te poljoprivrednike koji ostvaruju godišnje prihode do 3 milijuna kuna na 12 posto. Osim toga, ukinute su i olakšice za reinvestiranu dobit i slobodne zone, a ova mjera učinak će pokazati kod godišnjeg obračuna poreza na dobit u 2018. godini. Proširena je i primjena snižene stope PDV-a od 13 posto na isporuku električne energije, odvoz komunalnog otpada, dječje sjedalice za automobile, pogrebnu opremu te inpute u poljoprivrednoj proizvodnji, uključujući i stočnu hranu. Ta snižena stopa ne primjenjuje se na usluge u ugostiteljstvu i isporuku bijelog šećera. Temeljem dobivene suglasnosti zemalja članica Europske unije (u daljnjem tekstu: EU) od 1. siječnja 2018. povećava se prag za ulazak u sustav PDV-a na 300.000 kuna. Ovisno o ishodu konzultacija s EK odnosno državama članicama EU, u isto vrijeme očekuje se i uvođenje mogućnosti odbitka pretporeza u iznosu od 50 posto za poduzetnike, i to za troškove nabave osobnih automobila i drugih prijevoznih sredstava za osobni prijevoz kao i s tim povezanih dobara i usluga.

Isto tako, valja spomenuti i novine u ustavu doprinosa gdje je uvedena obveza plaćanja doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje i na drugi dohodak, ali po upola sniženim stopama i to od 10 posto za mirovinsko odnosno 7,5 posto za zdravstveno osiguranje. U sustavu trošarina predviđene su promjene u visini trošarina na duhan radi usklađivanja s EU zakonodavstvom.

Značajan učinak na prihode državnog proračuna u razdoblju 2018. - 2020. imat će i povlačenje sredstava iz EU fondova gdje se očekuje nastavak pozitivnih stopa rasta.

Sukladno svemu navedenom, u 2018. godini ukupni prihodi državnog proračuna projicirani su u iznosu od 128 milijardi kuna. U 2019. porast će za 3,6 posto te će iznositi 132,6 milijardi kuna dok se za 2020. godinu predviđaju u iznosu od 136,7 milijardi kuna, odnosno uz međugodišnji rast od 3,1 posto.

Tablica 2: Kretanje prihoda državnog proračuna u razdoblju 2016. – 2020.

Prihodi državnog proračuna		Ostvarenje 2016.	Plan 2017.	Projekcija 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.	Projekcija 2020.	Indeks 20./19.
UKUPNO		116.848.104.334	121.573.656.367	127.965.045.339	105,3	132.597.911.042	103,6	136.712.623.599	103,1
6	PRIHODI POSLOVANJA	116.397.924.576	121.013.261.367	127.142.270.339	105,1	131.866.136.042	103,7	136.099.573.599	103,2
61	Prihodi od poreza	71.691.496.599	72.793.220.275	74.595.872.291	102,5	77.022.865.646	103,3	79.365.806.817	103,0
611	Porez i prizrez na dohodak	2.231.999.100	2.026.519.737	0	#	0	#	0	#
612	Porez na dobit	7.187.976.611	7.165.103.285	8.630.398.071	120,5	8.824.976.121	102,3	9.109.699.057	103,2
613	Porezi na imovinu	184.139.864	59.621.777	0	#	0	#	0	#
614	Porezi na robu i usluge	61.665.999.802	63.118.706.715	65.542.205.459	103,8	67.737.963.159	103,4	69.790.662.277	103,0
6141	- Porez na dodanu vrijednost	45.218.467.037	46.198.694.392	48.222.558.884	104,4	50.135.111.706	104,0	51.919.270.345	103,6
6142	- Porez na promet	193.961.385	194.049.619	202.820.706	104,5	210.858.133	104,0	218.967.020	103,8
6143	- Posebni porezi i trošarine	14.752.335.309	15.218.787.290	15.502.147.558	101,9	15.739.042.130	101,5	15.961.064.773	101,4
615	Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	404.876.433	423.268.761	423.268.761	100,0	459.926.367	108,7	465.445.483	101,2
616	Ostali prihodi od poreza	16.504.789	0	0	#	0	#	0	#
62	Doprinosi	22.194.306.700	23.085.639.983	24.058.520.688	104,2	24.957.499.657	103,7	25.857.623.208	103,6
622	Doprinosi za mirovinsko osiguranje	20.229.501.780	21.048.341.946	21.941.925.967	104,2	22.764.287.667	103,7	23.587.783.008	103,6
623	Doprinosi za zapošljavanje	1.964.804.921	2.037.298.037	2.116.594.721	103,9	2.193.211.990	103,6	2.269.840.201	103,5
63	Pomoći	7.792.129.094	11.174.359.299	13.807.343.437	123,6	15.126.826.657	109,6	16.117.097.335	106,5
64	Prihodi od imovine	3.408.252.015	2.722.022.680	2.736.486.231	100,5	2.760.554.086	100,9	2.602.186.648	94,3
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	3.870.071.694	3.499.702.963	3.592.496.218	102,7	3.609.983.248	100,5	3.616.602.015	100,2
66	Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	1.196.286.125	1.253.543.704	1.336.754.418	106,6	1.262.372.684	94,4	1.282.644.225	101,6
67	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	5.661.735.618	5.886.143.400	6.414.925.077	109,0	6.513.864.592	101,5	6.632.355.218	101,8
68	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	583.646.730	598.629.063	599.871.978	100,2	612.169.471	102,1	625.258.133	102,1
7	PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	450.179.758	560.395.000	822.775.000	146,8	731.775.000	88,9	613.050.000	83,8

Izvor: Ministarstvo financija

Prihodi od poreza

Porezni prihodi za razdoblje 2018. – 2020. projicirani su na temelju makroekonomskih pretpostavki i učinaka prethodno navedenih poreznih izmjena koje uzimaju u obzir i inducirane učinke poreznog rasterećenja kućanstava i poduzetnika.

Sukladno tome, porezni prihodi u 2018. godini projicirani su u iznosu od 74,6 milijardi kuna. U narednim godinama očekuje se daljnji rast prihoda od poreza te su oni za 2019. projicirani u iznosu od 77 milijardi kuna, odnosno uz međugodišnji rast od 3,3 posto, dok se u 2020. očekuju u iznosu od 79,4 milijarde kuna ili 3,3 posto više u odnosu na 2019. godinu.

Kao što je prethodno navedeno, prihodi od poreza na dohodak se u potpunosti prepuštaju jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave uslijed očekivane primjene novog Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave⁸.

Prihodi od poreza na dobit u 2018. projicirani su u iznosu od 8,6 milijardi kuna temeljem zabilježenih pozitivnih poslovnih rezultata poduzeća tijekom 2017. godine, kao i učinka izmjena u sustavu poreza na dobit, poglavito ukidanja olakšica za reinvestiranu dobit.

Prihodi od poreza na dodanu vrijednost u 2018. godini projicirani su u iznosu od 48,2 milijarde kuna uzevši u obzir izmjene u sustavu poreza na dodanu vrijednost, uz očekivani rast raspoloživog dohotka stanovništva odnosno osobne potrošnje. U narednim godinama prihod po ovoj osnovi ovisit će o dinamici rasta osobne potrošnje, te se u 2019. projicira u iznosu od 50,1 milijardu kuna te 51,9 milijardi kuna u 2020. godini.

Prihodi od trošarina u 2018. godini projicirani su u iznosu od 15,5 milijardi kuna, što je rezultat očekivanog povećanja potrošnje trošarinskih proizvoda, ali i učinaka navedenih zakonskih izmjena u

⁸ Narodne novine, broj 117/1993, 69/1997, 33/2000, 73/2000, 127/2000, 59/01., 107/2001, 117/2001, 150/2002, 147/2003, 132/2006, 26/2007, 73/2008, 25/2012, 147/2014, 100/2015 i 115/2016

sustavu trošarina na duhan. Sukladno očekivanim kretanjima u potrošnji trošarinskih proizvoda, u 2019. od prihoda po ovoj osnovi planira se prikupiti 15,7 milijardi kuna, a u 2020. godini 16 milijardi kuna.

Prihodi od doprinosa

Prihodi od doprinosa drugi su po važnosti proračunski prihodi, a za nadolazeće srednjoročno razdoblje projicirani su u skladu s očekivanim kretanjima na tržištu rada.

U 2018. projicira se 24,1 milijardu kuna prihoda od doprinosa, u 2019. 25 milijardi kuna, a 2020. godini 25,9 milijardi kuna.

Prihodi od pomoći

U strukturi ukupnih prihoda u promatranom srednjoročnom razdoblju značajan porast imat će i prihodi od pomoći EU, koji su izravno vezani uz projekte financirane iz fondova EU te izravna plaćanja u poljoprivredi. U skladu s navedenim, ukupno planirani prihodi od pomoći u 2018. iznose 13,8 milijardi kuna, u 2019. 15,1 milijardu kuna, a u 2020. godini 16,1 milijardu kuna.

Ostali prihodi

Od ostalih proračunskih prihoda, koji u pravilu nisu u direktnoj vezi s kretanjima gospodarske aktivnosti, valja izdvojiti prihode od imovine koji će u najvećoj mjeri ovisiti o ostvarenim prihodima po osnovi uplate dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih institucija u vlasništvu države kao i prihodima od koncesija. Očekuje se da će prihodi po posebnim propisima, prihodi od administrativnih pristojbi, prihodi od vlastite djelatnosti proračunskih korisnika te prihodi od kazni i upravnih mjera slijediti trendove dosadašnjih kretanja i u narednom razdoblju. Također, očekuje se kako će prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza zadržati prosječnu razinu od oko 6,5 milijardi kuna.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u 2018. godini planiraju se u iznosu od 822,8 milijuna kuna, a najveći dio ovih prihoda ostvarit će se prodajom stanova i ostalih građevinskih objekata u vlasništvu države te postrojenja i opreme. U 2019. ukupni prihodi od prodaje nefinancijske imovine projiciraju se u iznosu od 731,8 milijuna kuna, dok se za 2020. godinu projiciraju u iznosu od 613,1 milijun kuna.

4.2. Kretanje rashoda državnog proračuna u razdoblju 2018. – 2020.

U 2018. godini ukupni rashodi državnog proračuna projicirani su u iznosu od 132,9 milijardi kuna. Rashodi koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka planirani su na razini od 108,7 milijardi kuna i povećavaju se za 1,5 milijardi kuna u odnosu na tekući plan 2017. godine. Istovremeno, rashodi koji se financiraju iz ostalih izvora financiranja, a koji ne utječu na razinu manjka državnog proračuna, planirani su na razini od 24,2 milijarde kuna te se povećavaju za 3,0 milijarde kuna u odnosu na tekući plan 2017. godine. Od navedenog iznosa čak 2,6 milijardi kuna odnosi se na aktivnosti i projekte financirane iz EU sredstava.

U 2019. godini ukupni rashodi planirani su na razini od 135,5 milijardi kuna i povećani su za 2,6 milijardi kuna u odnosu na 2018. Od navedenog povećanja, rashodi financirani iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka rastu za 846,7 milijuna kuna, a rashodi financirani iz EU sredstava i ostalih izvora za 1,8 milijardi kuna. U 2020. godini očekuje se, u odnosu na projekcije 2019., daljnje povećanje ukupnih rashoda za 1,1 milijardu kuna čime će zabilježiti razinu od 136,6 milijardi kuna.

Tablica 3: Kretanje rashoda državnog proračuna koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka u razdoblju 2016. – 2020.

izvori 1, 2 i 8 konta 3 i 4	Izvršenje 2016.	Tekući plan 2017.	Projekcija 2018.			Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.	Projekcija 2020.	Indeks 20./19.
			1. limit	2. limit	Ukupni limit					
UKUPNO	102.593.347.466	107.194.968.463	107.919.771.227	747.365.540	108.667.136.767	101,4	109.513.794.507	100,8	109.412.744.611	99,9
3 Rashodi poslovanja	101.275.637.620	105.467.343.621	106.360.969.162	372.336.640	106.733.305.802	101,2	107.479.151.971	100,7	107.477.084.748	100,0
31 Rashodi za zaposlene	21.627.863.303	22.097.159.723	22.571.228.681	124.840	22.571.353.521	102,1	22.680.060.207	100,5	22.962.150.979	101,2
32 Materijalni rashodi	6.161.721.100	7.029.603.829	7.291.641.383	95.256.800	7.386.898.183	105,1	7.176.823.977	97,2	7.432.353.563	103,6
34 Financijski rashodi	10.629.658.156	10.623.542.773	10.243.598.071	0	10.243.598.071	96,4	9.435.585.428	92,1	7.968.054.379	84,4
35 Subvencije	3.692.256.671	3.468.352.773	3.123.143.101	35.775.000	3.158.918.101	91,1	2.944.193.192	93,2	2.676.940.369	90,9
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	11.123.744.089	12.697.352.622	12.061.745.148	100.000.000	12.161.745.148	95,8	12.531.937.156	103,0	12.648.176.091	100,9
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	44.483.262.447	45.715.697.650	47.158.658.874	54.180.000	47.212.838.874	103,3	48.580.997.835	102,9	49.683.721.252	102,3
38 Ostali rashodi	3.557.131.853	3.835.634.251	3.910.953.904	87.000.000	3.997.953.904	104,2	4.129.554.176	103,3	4.105.688.115	99,4
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.317.709.846	1.727.624.842	1.558.802.065	375.028.900	1.933.830.965	111,9	2.034.642.536	105,2	1.935.659.863	95,1

Izvor: Ministarstvo financija

Rast rashoda financiranih iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka u 2018. godini najvećim dijelom rezultat je osiguranja sredstava za:

- mirovine i mirovinska primanja (indeksacija mirovina po općim i posebnim propisima i očekivani porast broja umirovljenika) u iznosu od 1 milijardu kuna,
- doprinos RH proračunu EU 519,3 milijuna kuna,
- povećani transfer Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje u iznosu od 500 milijuna kuna,
- povećana izdvajanja za rashode za zaposlene zbog pune primjene Sporazuma o izmjenama i dopunama sporazuma o osnovici za plaće u državnim službama⁹, uvećanja za redovan minuli rad te novo zapošljavanje u iznosu od 474,2 milijuna kuna,

⁹ Narodne novine, broj 123/2016

- povećana izdvajanja za Ministarstvo obrane u iznosu od 440,8 milijuna kuna od čega 350 milijuna kuna za plaćanje predujma za nabavu borbenih zrakoplova,
- prestanak smanjenja mirovina ostvarenih prema posebnim propisima većih od 5.000 kn za 10 posto u iznosu od 350 milijuna kuna,
- mjere demografske obnove u iznosu od 223,5 milijuna kuna koja uključuje i dodatna sredstva u iznosu od 156 milijuna kuna za cjelogodišnju primjenu Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o roditeljskim potporama te dodatna sredstva u iznosu od 17,5 milijuna kuna za cjelogodišnju primjenu Zakona o subvencioniraju stambenih kredita,
- povećana izdvajanja za sredstva učešća za EU projekte u iznosu od 202 milijuna kuna.

Tablica 4: Kretanje rashoda državnog proračuna koji se financiraju iz vlastitih prihoda, prihoda za posebne namjene, pomoći i donacija u razdoblju 2016. – 2020.

ostali izvori konta 3 i 4		Izvršenje 2016.	Tekući plan 2017.	Projekcija 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.	Projekcija 2020.	Indeks 20./19.
UKUPNO		17.644.168.037	21.194.571.106	24.244.766.524	114,4	26.011.196.310	107,3	27.224.016.772	104,7
3	Rashodi poslovanja	15.899.683.694	18.906.785.874	22.183.271.272	117,3	24.053.556.248	108,4	25.419.031.971	105,7
31	Rashodi za zaposlene	4.201.409.434	4.403.457.228	4.599.326.896	104,4	4.667.815.641	101,5	4.721.854.075	101,2
32	Materijalni rashodi	4.973.500.632	5.459.525.921	6.001.731.696	109,9	5.961.221.932	99,3	6.195.111.142	103,9
34	Financijski rashodi	20.034.381	24.374.780	21.038.453	86,3	21.105.378	100,3	21.313.368	101,0
35	Subvencije	2.395.159.081	3.044.576.242	3.665.526.420	120,4	3.906.251.082	106,6	4.034.614.110	103,3
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	2.269.393.665	3.062.053.473	4.106.012.318	134,1	5.391.347.887	131,3	6.115.557.397	113,4
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	518.871.283	429.692.116	525.985.049	122,4	586.641.115	111,5	681.667.944	116,2
38	Ostali rashodi	1.521.315.219	2.483.106.114	3.263.650.440	131,4	3.519.173.213	107,8	3.648.913.935	103,7
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.744.484.343	2.287.785.232	2.061.495.252	90,1	1.957.640.062	95,0	1.804.984.801	92,2

Izvor: Ministarstvo financija

Tablica 5: Kretanje ukupnih rashoda državnog proračuna u razdoblju 2016. – 2020.

ukupno svi izvori konta 3 i 4		Izvršenje 2016.	Tekući plan 2017.	Projekcija 2018.	Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.	Projekcija 2020.	Indeks 20./19.
UKUPNO		120.237.515.503	128.389.539.569	132.911.903.291	103,5	135.524.990.817	102,0	136.636.761.383	100,8
3	Rashodi poslovanja	117.175.321.314	124.374.129.495	128.916.577.074	103,7	131.532.708.219	102,0	132.896.116.719	101,0
31	Rashodi za zaposlene	25.829.272.737	26.500.616.951	27.170.680.417	102,5	27.347.875.848	100,7	27.684.005.054	101,2
32	Materijalni rashodi	11.135.221.732	12.489.129.750	13.388.629.879	107,2	13.138.045.909	98,1	13.627.464.705	103,7
34	Financijski rashodi	10.649.692.537	10.647.917.553	10.264.636.524	96,4	9.456.690.806	92,1	7.989.367.747	84,5
35	Subvencije	6.087.415.752	6.512.929.015	6.824.444.521	104,8	6.850.444.274	100,4	6.711.554.479	98,0
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	13.393.137.753	15.759.406.095	16.267.757.466	103,2	17.923.285.043	110,2	18.763.733.488	104,7
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	45.002.133.730	46.145.389.766	47.738.823.923	103,5	49.167.638.950	103,0	50.365.389.196	102,4
38	Ostali rashodi	5.078.447.072	6.318.740.365	7.261.604.344	114,9	7.648.727.389	105,3	7.754.602.050	101,4
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	3.062.194.190	4.015.410.074	3.995.326.217	99,5	3.992.282.598	99,9	3.740.644.664	93,7

Izvor: Ministarstvo financija

Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene svojim udjelom u ukupnim rashodima čine drugu po veličini skupinu rashoda proračuna. Ukupni rashodi za zaposlene u 2018. godini planiraju se u iznosu od 27,2 milijarde kuna i bilježe rast za 670,1 milijun kuna u odnosu na tekući plan 2017. godine zbog pune primjene Sporazuma o izmjenama i dopunama sporazuma o osnovici za plaće u državnim službama, uvećanja za redovan minuli rad od 0,5 posto te novog zapošljavanja.

Ovi rashodi financirani iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka povećavaju se za 474,2 milijuna kuna u odnosu na tekući plan 2017. godine i iznose ukupno 22,6 milijardi kuna. Ovi rashodi financirani iz EU sredstava također bilježe rast od 52,5 milijuna kuna u odnosu na tekući plan 2017. godine i planiraju se na razini od 344,6 milijuna kuna obzirom da se dio plaća djelatnika koji sudjeluju u sustavu upravljanja i kontrole korištenja EU fondova u razdoblju 2014. – 2020. sufinancira iz EU sredstava (kroz prioritet Tehničke pomoći u pojedinom Operativnom programu). Rashodi za zaposlene financirani iz ostalih izvora povećavaju se za 143,4 milijuna kuna u odnosu na tekući plan 2017.

U 2019. i 2020. godini očekuje se daljnje povećanje ovih rashoda.

Materijalni rashodi

Ukupni materijalni rashodi u 2018. godini planiraju se u iznosu od 13,4 milijarde kuna.

Materijalni rashodi koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka iznose 7,4 milijarde kuna i rastu u odnosu na tekući plan 2017. za 357,3 milijuna kuna. Navedeno povećanje najvećim dijelom rezultat je podmirenja dugovanja iz prethodnih godina temeljem pravomoćnih sudskih presuda i troškova vezanih uz sudjelovanje RH u NATO operacijama i misijama UN-a. Materijalni rashodi koji se financiraju iz EU i ostalih izvora financiranja, a koji ne utječu na razinu manjka državnog proračuna projicirani su na razini od 6 milijardi kuna i povećavaju se za 542,2 milijuna kuna.

U 2019. godini ukupni materijalni rashodi projicirani su na razini od 13,1 milijardu kuna, a u 2020. u iznosu od 13,6 milijardi kuna.

Financijski rashodi

Financijski rashodi, koje čine kamate za izdane vrijednosne papire, kamate za primljene zajmove i ostali financijski rashodi, projicirani su u skladu sa stanjem uvjeta na financijskim tržištima, odnosno troškovima servisiranja javnog duga.

Tako se u 2018. predviđa niža razina financijskih rashoda u odnosu na tekući plan 2017. godine te će ovi rashodi ukupno iznositi 10,3 milijarde kuna.

Subvencije

Rashodi za subvencije u 2018. planiraju se u iznosu od 6,8 milijardi kuna što predstavlja povećanje od 311,5 milijuna kuna u odnosu na tekući plan 2017. godine. Navedeno povećanje rezultat je:

- 633 milijuna kuna porasta subvencija financiranih iz EU izvora,
- 12,1 milijun kuna smanjenja subvencija financiranih iz namjenskih izvora financiranja i
- 309,4 milijuna kuna smanjenja subvencija financiranih iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka obzirom da će se do kraja 2017. podmiriti sve obveze prema brodogradilištima sukladno Programu restrukturiranja te zbog smanjenja nacionalnog udjela u izravnim plaćanjima u poljoprivredi koje je kompenzirano povećanim financiranjem iz EU izvora.

U 2019. godini ukupne subvencije rastu za 26 milijuna kuna u odnosu na 2018., a u 2020. projicirane su na razini od 6,7 milijardi kuna.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna

Rashodi za pomoći državnog proračuna dane u inozemstvo i unutar opće države u 2018. godini predviđeni su u iznosu od 16,3 milijarde kuna. U odnosu na tekući plan 2017. ova kategorija rashoda bilježi rast od 508,4 milijuna kuna. Ovaj rast je rezultat, između ostaloga, smanjenja financiranja ovih rashoda iz općih prihoda i primitaka i doprinosa u iznosu od 673,3 milijuna kuna te povećanja financiranja iz EU izvora od 1,2 milijarde kuna.

Unutar ove skupine rashoda planiraju se sredstva za doprinos RH proračunu EU u čijem financiranju je RH, kao i sve ostale države članice EU, obvezna sudjelovati. U 2018. godini za navedenu svrhu planirano je 3,8 milijardi kuna.

Predviđena su i sredstva u iznosu od 3 milijarde kuna za transfer Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje. Navedeno predstavlja rast od 500 milijuna kuna u odnosu na tekući plan 2017. godine.

Osim navedenog, ovi rashodi uključuju naknadu u cijeni goriva za HC d.o.o. koja se isplaćuje temeljem Zakona o cestama¹⁰ po litri naplaćene trošarine na energente (0,80 kn/l).

Ukidaju se pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su Državnim proračunom Republike Hrvatske za 2017. godinu uvedene kao jednogodišnja kompenzacijska mjera za fiskalne učinke izmjena u sustavu poreza na dohodak budući da se Prijedlogom zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave uvodi novi model financiranja kojim se, između ostaloga, prihod od poreza na dohodak, u cijelosti, prepušta jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave .

U 2019. godini ukupne pomoći projicirane su na razini od 17,9 milijardi kuna, a u 2020. na razini od 18,8 milijardi kuna.

¹⁰ Narodne novine, broj 84/2011, 22/2013, 54/2013, 148/2013 i 92/2014

Naknade građanima i kućanstvima

Naknade građanima i kućanstvima čine i u 2018. najznačajniju skupinu rashoda proračuna te se planiraju u iznosu od 47,7 milijardi kuna što čini povećanje od 1,6 milijardi kuna u odnosu na tekući plan 2017. godine.

Ovi rashodi uključuju povećana izdvajanja za mirovine koja su rezultat indeksacije po općim i posebnim propisima, očekivanog rasta broja korisnika i prenesenog učinka usklađivanja iz prošle godine. Također, uključuje prestanak primjene Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju¹¹ koji propisuje smanjenja mirovina ostvarenih prema posebnim propisima većih od 5.000 kn za 10 posto.

Uz navedeno unutar ove skupine rashoda planirana su sredstva i za provedbu Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o roditeljskim potporama¹² kojim se, između ostaloga, povećava visina novčane naknade koja se isplaćuje za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta. U tekućem planu 2017. za primjenu Zakona od 1. srpnja 2017. osigurano je 156 milijuna kuna, dok se u 2018. i narednim godinama planiraju sredstva za cjelogodišnju primjenu.

Također, osigurana su sredstva za cjelogodišnju primjenu Zakona o subvencioniranju stambenih kredita¹³, a kojim se uređuje subvencioniranje stambenih kredita koje građani uzimaju od kreditnih institucija za kupnju stana ili kuće, odnosno gradnju kuće radi rješavanja svojeg stambenog pitanja. Za primjenu ovoga Zakona u 2017. godini osigurana su sredstva u iznosu od 17,5 milijuna kuna.

U okviru ove skupine rashoda planirana su u 2018. sredstva za cjelogodišnju primjenu Nacrta prijedloga zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji u dijelu prava koja se osiguravaju na pozicijama Ministarstva hrvatskih branitelja.

U 2019. godini ovi rashodi projicirani su na razini od 49,2 milijarde kuna, dok se u 2020. očekuju na razini od 50,4 milijarde kuna.

Ostali rashodi

Ostali rashodi, koji uključuju tekuće i kapitalne donacije, kazne, penale i naknade štete, izvanredne rashode i kapitalne pomoći, u 2018. projicirani su u iznosu od 7,3 milijarde kuna, odnosno 942,9 milijuna kuna više od tekućeg plana 2017. godine. Od ukupno navedenog povećanja 824,4 milijuna kuna odnosi se na EU projekte (sredstva učešća za pomoći i EU sredstva).

Ovi rashodi također uključuju naknade u cijeni goriva za HAC d.o.o. i HŽI d.o.o. koje se isplaćuju temeljem Zakona o cestama¹⁴ i Zakona o željeznici¹⁵ po litri naplaćene trošarine na energente (0,20 kn/l).

U 2019. dosegnut će razinu od 7,6 milijardi kuna, a u 2020. godini razinu od 7,8 milijardi kuna.

¹¹ Narodne novine, broj 71/2010, 130/2011 i 157/2013

¹² Narodne novine, broj 85/2008, 110/2008, 34/2011, 54/2013, 152/2014 i 59/2017

¹³ Narodne novine, broj 65/2017

¹⁴ Narodne novine, broj 84/2011, 22/2013, 54/2013, 148/2013 i 92/2014

¹⁵ Narodne novine, broj 94/2013 i 148/2013

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2018. godini projicirani su u iznosu od 4 milijarde kuna, a u okviru istih planirana su sredstva za plaćanje predujma za nabavu borbenih zrakoplova, nastavak izgradnje KBC Rijeka te ostale kapitalne projekte u sustavu zdravstva, znanosti i zaštite okoliša.

U 2019. i 2020. godini ovi rashodi predviđaju se u iznosu od 4 milijarde kuna odnosno 3,7 milijardi kuna.

Rashodi državnog proračuna po razdjelima

Tablica 6 sadrži prikaz procjene gornje granice ukupnog financijskog plana za razdoblje 2018. – 2020. prema razdjelima državnog proračuna. Navedene procjene uključuju rashode poslovanja (skupina konta 3) i rashode za nabavu nefinancijske imovine (skupina konta 4). Ti rashodi financiraju se iz sljedećih izvora: opći prihodi i primici, doprinosi (isključivo Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava) te namjenski primici od zaduživanja.

Izvor financiranja „opći prihodi i primici“ obuhvaća: prihode od poreza (najvećim dijelom), prihode od financijske imovine, prihode od administrativnih (upravnih) pristojbi, prihode državne uprave, prihode od kazni, primitke od financijske imovine i zaduživanja te ostale.

Za prihode koji se klasificiraju u izvor financiranja „opći prihodi i primici“ namjena korištenja utvrđuje se kroz sam proračun. Rashodi planirani u financijskom planu proračunskog korisnika iz izvora financiranja „opći prihodi i primici“ podmiruju se do visine planiranih rashoda neovisno o naplaćenim prihodima.

U svrhu izrade fiskalno održivih proračuna u narednom trogodišnjem razdoblju, ministarstva, središnji državni uredi i agencije u izradi prijedloga svojih financijskih planova obvezni su se rukovoditi utvrđenim ograničenjem po razdjelima državnog proračuna za izvore financiranja koji utječu na visinu manjka proračuna opće države.

S obzirom na proračunska ograničenja, proračunski korisnici se usmjeravaju na veće korištenje europskih fondova. Pritom je potrebno osigurati sredstva na vlastitim pozicijama za nacionalno sufinanciranje.

Proračunskim korisnicima se napominje da, sukladno članku 25. stavku 3. Zakona o proračunu¹⁶, visina financijskog plana po razdjelima organizacijske klasifikacije obuhvaća:

- A. visinu sredstava potrebnih za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz trenutno važećih propisa, i
- B. visinu sredstava potrebnih za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa, odnosno aktivnosti.

¹⁶ Narodne novine, broj 87/2008, 136/2012. i 15/2015

Tablica 6: Limiti ukupnih rashoda po razdjelima državnog proračuna za izvore financiranja: opći prihodi i primici, doprinosi i namjenski primici za razdoblje 2018. – 2020.

izvori 1, 2 i 8 konta 3 i 4	Izvršenje 2016.	Tekući plan 2017.	Projekcija 2018.			Indeks 18./17.	Projekcija 2019.	Indeks 19./18.	Projekcija 2020.	Indeks 20./19.
			1. limit	2. limit	Ukupni limit					
UKUPNO	102.593.347.466	107.194.968.463	107.919.771.227	747.365.540	108.667.136.767	101,4	109.513.794.507	100,8	109.412.744.611	99,9
010 HRVATSKI SABOR	120.808.316	143.003.920	128.588.810	0	128.588.810	89,9	129.372.160	100,6	137.847.677	106,6
012 DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO REPUBLIKE HRVATSKE	33.639.923	17.071.451	8.648.728	2.700.000	11.348.728	66,5	70.691.083	622,9	192.683.053	272,6
013 URED PREDSEDNIKA REPUBLIKE HRVATSKE PO PRESTANKU OBNAŠANJA DUŽNOSTI	265.094	0	0	0	0	0	0	0	0	0
015 URED PREDSEDNICE REPUBLIKE HRVATSKE	33.617.521	37.136.526	37.536.500	0	37.536.500	101,1	38.176.500	101,7	38.931.500	102,0
017 USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE	27.111.281	32.086.265	33.799.437	0	33.799.437	105,3	33.228.371	98,3	33.288.123	100,2
018 AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA	10.147.455	11.698.367	13.766.482	0	13.766.482	117,7	13.016.034	94,5	12.868.662	98,9
020 VLADA REPUBLIKE HRVATSKE	161.996.767	199.525.212	216.423.650	0	216.423.650	108,5	220.758.402	102,0	221.692.898	100,4
025 MINISTARSTVO FINANCIJA	18.554.571.064	18.697.713.692	17.070.293.388	0	17.070.293.388	91,3	16.092.645.661	94,3	14.464.006.379	89,9
027 RH SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNA AGENCIJA	309.440.186	325.521.169	356.796.080	0	356.796.080	109,6	356.206.673	99,8	355.380.617	99,8
028 SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA SREDIŠNJU JAVNU NABAVU	4.864.575	11.228.562	10.213.121	0	10.213.121	91,0	11.531.500	112,9	11.691.500	101,4
029 DRŽAVNI URED ZA UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM	28.439.600	0	0	0	0	0	0	0	0	0
030 MINISTARSTVO OBRANE	3.757.084.086	4.162.048.157	4.252.874.255	350.000.000	4.602.874.255	110,6	4.812.222.937	104,5	5.027.168.762	104,5
032 SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA HRVATE IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE	47.402.130	59.395.666	60.960.506	0	60.960.506	102,6	61.321.993	100,6	62.240.154	101,5
033 SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA OBNOVU I STAMBENO ZBRINJAVANJE	167.979.501	213.766.290	221.676.862	0	221.676.862	103,7	219.545.539	99,0	213.344.565	97,2
034 SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA RAZVOJ DIGITALNOG DRUŠTVA	609.839	9.425.551	12.173.218	0	12.173.218	129,2	11.561.025	95,0	11.589.976	100,3
036 SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA ŠPORT	14.524.521	106.467.458	110.767.555	0	110.767.555	104,0	104.196.744	94,1	102.026.135	97,9
040 MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA	4.402.860.657	4.553.418.737	4.679.696.227	0	4.679.696.227	102,8	4.692.895.758	100,3	4.742.514.595	101,1
041 MINISTARSTVO HRVATSKIH BRANITELJA	853.204.694	1.047.267.391	1.047.184.817	65.000.000	1.112.184.817	106,2	1.158.293.518	104,1	1.141.568.669	98,6
048 MINISTARSTVO VANJSKIH I EUROPSKIH POSLOVA	522.170.796	551.831.387	653.617.043	0	653.617.043	118,4	654.356.098	100,1	860.514.784	131,5
049 MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA	1.306.040.217	722.407.631	368.852.365	0	368.852.365	51,1	370.580.309	100,5	379.181.853	102,3
051 MINISTARSTVO PODUZETNIŠTVA I OBRTA	98.127.768	0	0	0	0	0	0	0	0	0
052 POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O SUKOBU INTERESA	4.502.630	5.077.393	5.393.740	0	5.393.740	106,2	5.281.760	97,9	5.304.200	100,4
054 MINISTARSTVO DRŽAVNE IMOVINE	36.787.557	43.829.201	50.364.300	0	50.364.300	114,9	51.345.232	101,9	52.487.120	102,2
055 MINISTARSTVO KULTURE	662.245.524	682.374.621	724.916.468	30.000.000	754.916.468	110,6	759.326.713	100,6	763.443.581	100,5
060 MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE	2.375.571.633	2.363.065.674	2.388.819.570	0	2.388.819.570	101,1	2.100.319.242	87,9	1.778.095.323	84,7
061 MINISTARSTVO REGIONALNOGA RAZVOJA I FONDOVA EUROPSKE UNIJE	291.172.542	329.450.944	279.848.149	100.000.000	379.848.149	115,3	384.498.482	101,2	384.136.238	99,9
065 MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE	5.272.950.382	5.707.921.503	5.787.306.389	124.397.800	5.911.704.189	103,6	6.040.514.761	102,2	5.981.807.320	99,0
076 MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOGA UREĐENJA	293.118.527	301.743.731	329.677.897	0	329.677.897	109,3	319.267.453	96,8	327.210.149	102,5
077 MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE	336.025.637	816.606.417	777.916.163	0	777.916.163	95,3	901.242.202	115,9	882.010.200	97,9
080 MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA	11.817.617.694	13.049.048.421	13.269.654.182	20.000.000	13.289.654.182	101,8	13.399.003.749	100,8	13.486.849.190	100,7
086 MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA	40.785.876.697	41.678.057.079	42.961.742.139	0	42.961.742.139	103,1	44.225.082.466	102,9	45.336.470.745	102,5
090 MINISTARSTVO TURIZMA	132.775.775	151.485.300	152.771.953	0	152.771.953	100,8	145.115.316	95,0	142.827.236	98,4
095 MINISTARSTVO UPRAVE	345.542.812	377.128.713	400.631.764	0	400.631.764	106,2	415.183.779	103,6	422.045.455	101,7
096 MINISTARSTVO ZDRAVSTVA	3.028.122.349	3.461.806.618	3.851.236.820	0	3.851.236.820	111,2	3.969.973.241	103,1	4.030.135.379	101,5
102 MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOC. POLITIKU	4.226.189.379	4.722.354.348	4.946.614.470	50.000.000	4.996.614.470	105,8	5.005.682.862	100,2	5.019.679.706	100,3
106 HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMIJENOSTI	52.636.604	55.860.750	57.929.750	0	57.929.750	103,7	58.129.750	100,3	58.329.750	100,3
110 MINISTARSTVO PRAVOSUDA	2.250.540.345	2.290.322.484	2.380.378.256	0	2.380.378.256	103,9	2.390.271.630	100,4	2.410.563.158	100,8
120 URED PUČKOG PRAVOBRANITELJA	10.830.783	11.572.399	12.088.936	0	12.088.936	104,5	12.141.317	100,4	12.211.506	100,6
121 PRAVOBRANITELJ ZA DJECU	4.579.312	4.999.090	5.502.349	0	5.502.349	110,1	5.221.004	94,9	5.275.367	101,0
122 PRAVOBRANITELJ/ICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA	2.716.392	3.029.040	3.129.367	0	3.129.367	103,3	3.165.338	101,1	3.168.260	100,1
123 PRAVOBRANITELJ ZA OSOBE S INVALIDITETOM	3.302.712	3.949.046	4.026.182	0	4.026.182	102,0	4.199.585	104,3	4.253.955	101,3
160 DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU	72.010.876	82.916.368	85.544.482	5.267.740	90.812.222	109,5	107.086.144	117,9	135.893.002	126,9
185 DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU	51.534.989	56.407.860	60.069.000	0	60.069.000	105,6	60.019.000	99,9	59.880.000	99,8
196 DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU POSTUPAKA JAVNE NABAVE	8.653.091	9.612.330	10.078.853	0	10.078.853	104,9	10.088.200	100,1	10.201.800	101,1
240 URED VIJEĆA ZA NACIONALNU SIGURNOST	23.801.445	25.519.690	25.519.690	0	25.519.690	100,0	25.619.690	100,4	25.719.690	100,4
241 OPERATIVNO-TEHNIČKI CENTAR ZA NADZOR TELEKOMUNIKACIJA	18.795.505	25.074.554	27.889.083	0	27.889.083	111,2	28.127.269	100,9	28.848.097	102,6
242 ZAVOD ZA SIGURNOST INFORMACIJSKIH SUSTAVA	12.541.709	13.800.101	14.392.397	0	14.392.397	104,3	14.564.813	101,2	14.613.431	100,3
250 AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA	5.303.099	5.550.549	6.570.802	0	6.570.802	118,4	6.594.310	100,4	6.617.934	100,4
256 DRŽAVNI ZAVOD ZA RADILOŠKU I NUKLEARNU SIGURNOST	10.014.339	12.262.238	12.208.032	0	12.208.032	99,6	12.287.894	100,7	12.249.917	99,7
258 POVJERENIK ZA INFORMIRANJE	2.681.138	3.128.569	3.681.000	0	3.681.000	117,7	3.841.000	104,3	3.877.000	100,9

Izvor: Ministarstvo financija

Sredstva drugog limita odnose se na:

- *sredstva potrebna za projekt obnove zgrade u Visokoj 15 koju koristi Državno izborno povjerenstvo RH,*
- *sredstva za plaćanje predujma za nabavu borbenih zrakoplova,*
- *cjelogodišnju primjenu Nacrta prijedloga zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji u dijelu prava koja se osiguravaju na pozicijama Ministarstva hrvatskih branitelja,*
- *sredstva potrebna za kompenzaciju ukidanja direktne spomeničke rente,*
- *sredstva potrebna za kompenzaciju sredstava koja su se do sada osiguravala iz udjela u prihodima od poreza na dohodak i to za projekte sufinancirane iz sredstava EU (1,5 posto), za pomoći za financiranje kapitalnih projekata od interesa za razvoj općine, odnosno grada na brdsko-planinskom području (10 posto) te za pomoći za financiranje kapitalnih projekata od interesa za razvoj otoka,*
- *obveze vezane uz zajam Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD) za Projekt modernizacije i restrukturiranja cestovnog sektora, dogradnju manipulativnog platoa u luci Slavonki Brod te provedbu Schengenske pravne stečevine iz nadležnosti Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture,*
- *za kapitalne projekte u znanosti i pripremne radnje za PISA testiranje,*
- *daljnju provedbu novih mjera demografske politike,*
- *pripremne radnje za popis stanovništva 2021.*

4.3. Izvanproračunski korisnici i javna poduzeća u sektoru države

Uz državni proračun, na ukupni saldo općeg proračuna prema ESA 2010 metodologiji utječu i financijski rezultati izvanproračunskih korisnika i javnih poduzeća uključenih u sektor središnje države. Iz tog razloga Smjernicama je utvrđen i manjak/višak koji moraju ispunjavati te jedinice. Sukladno projekcijama iz Programa konvergencije za razdoblje 2017. - 2020. u svrhu ispunjavanja zahtjeva preventivnog dijela Pakta o stabilnosti i rastu kao i preporuka Vijeća EU za RH vezano uz područje javnih financija u tablici 7 definirane su ciljane vrijednosti salda kojih se izvanproračunski korisnici, odnosno javna poduzeća u sektoru države trebaju pridržavati u nadolazećem srednjoročnom razdoblju.

Tablica 7: Manjak/višak izvanproračunskih korisnika i javnih poduzeća u sektoru države

(u 000 kuna)	2016.	Plan 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.
IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI					
Hrvatske vode	227.500	215.646	336.000	300.000	344.260
Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	-613.289	-53.672	-3.817	-3.057	97.909
Hrvatske ceste	38.403	86.439	-272.640	-237.256	-169.264
Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	-79.980	643.264	643.206	543.156	543.074
Centar za restrukturiranje i prodaju	83.415	57.272	72.306	62.510	57.818
Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	256.566	0	0	0	0
UKUPNO IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI	-87.386	948.949	775.055	665.353	873.798
JAVNA PODUZEĆA U SEKTORU DRŽAVE					
Hrvatske autoceste	401.579	114.394	307.461	275.664	506.905
Aurocesta Rijeka-Zagreb	357.242	200.380	200.616	209.744	252.499
Hrvatska radiotelevizija	53.324	117.932	110.700	136.200	93.000
HŽ Infrastruktura	-118.154	-520.171	-739.873	-469.209	-432.506
Hrvatska banka za obnovu i razvitak	318.373	289.000	251.000	157.000	157.000
UKUPNO JAVNA PODUZEĆA	1.012.363	201.535	129.904	309.399	576.898

Izvor: Ministarstvo financija

4.4. Manjak/višak konsolidirane opće države

U skladu s projiciranim kretanjima prihoda i rashoda svih razina općeg proračuna, očekuje se smanjenje planiranog manjka prema nacionalnoj metodologiji s 1 posto BDP-a u 2018. na 0,5 posto BDP-a u 2019. dok se u 2020. godini očekuje višak od 0,3 posto BDP-a. Pritom će najveći doprinos ukupnom manjku općeg proračuna dati državni proračun koji će u 2018. zabilježiti manjak od 1,3 posto BDP-a, u 2019. od 0,8 posto BDP-a, a u 2020. godini očekuje se njegovo uravnoteženje. Višak prihoda nad rashodima izvanproračunskih korisnika u promatranom srednjoročnom razdoblju iznositi će u prosjeku 0,2 posto BDP-a dok će jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave bilježiti višak od 0,1 posto BDP-a godišnje.

Kada se ovim veličinama pridodaju prilagodbe nacionalne metodologije računskog plana metodologiji ESA 2010 te projekcije manjka/viška javnih poduzeća koje su uključene u sektor opće države prema metodologiji ESA 2010, očekuje se da će planirani manjak općeg proračuna iznositi 0,8 posto BDP-a u 2018., 0,3 posto BDP-a u 2019. dok se u 2020. godini planira višak od 0,5 posto BDP-a.

Tablica 8: Manjak/višak općeg proračuna u razdoblju 2016. – 2020., nacionalna i ESA 2010 metodologija

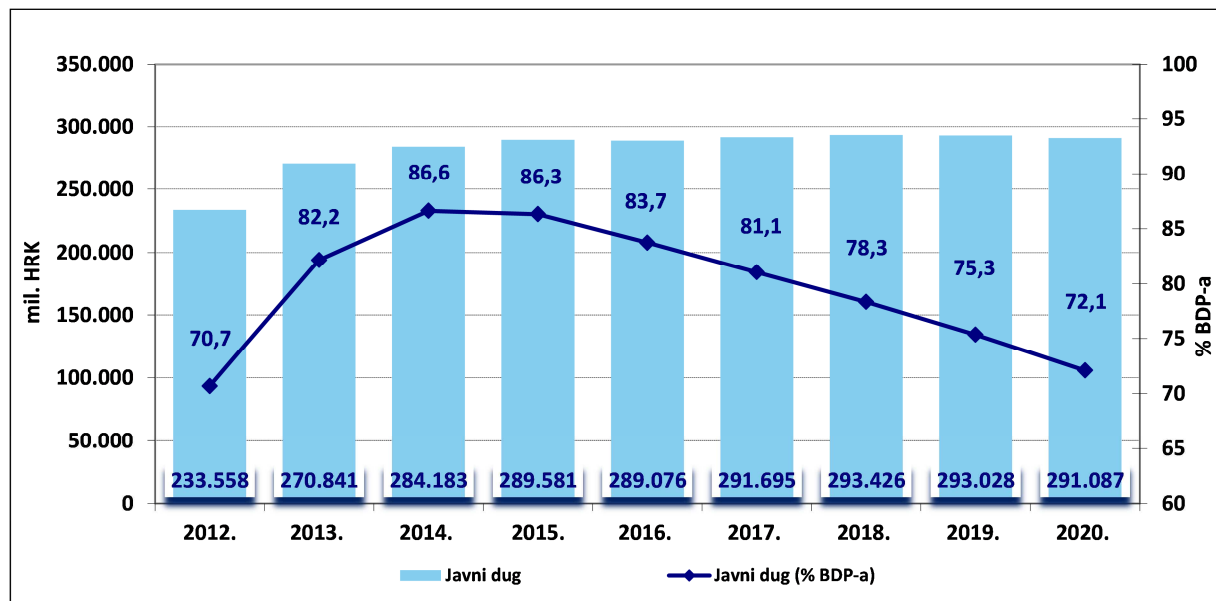
(u 000 kuna)	2016.	Plan 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.
DRŽAVNI PRORAČUN					
Ukupni prihodi	116.848	121.574	127.965	132.598	136.713
% BDP-a	33,9	33,8	34,2	34,1	33,9
Ukupni rashodi	120.238	128.390	132.912	135.525	136.637
% BDP-a	34,8	35,7	35,5	34,8	33,8
Ukupni manjak/višak	-3.389	-6.816	-4.947	-2.927	76
% BDP-a	-1,0	-1,9	-1,3	-0,8	0,0
IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI					
Ukupni manjak/višak	-87	949	775	665	874
% BDP-a	0,0	0,3	0,2	0,2	0,2
KONSOLIDIRANA LOKALNA DRŽAVA					
Ukupni manjak/višak	139	223	292	336	349
% BDP-a	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
OPĆI PRORAČUN, nacionalna metodologija					
Ukupni manjak/višak	-3.337	-5.644	-3.880	-1.926	1.298
% BDP-a	-1,0	-1,6	-1,0	-0,5	0,3
JAVNA PODUZEĆA					
Ukupni manjak/višak	1.012	202	130	309	577
% BDP-a	0,29	0,06	0,03	0,08	0,14
OSTALE PRILAGODBE					
Ukupni manjak/višak	-432	595	619	615	66
% BDP-a	-0,1	0,2	0,2	0,2	0,0
KONSOLIDIRANA OPĆA DRŽAVA, ESA 2010 metodologija					
Ukupni manjak/višak	-2.757	-4.848	-3.132	-1.001	1.941
% BDP-a	-0,8	-1,3	-0,8	-0,3	0,5

Izvor: Ministarstvo financija

4.5. Stanje i projekcija kretanja javnog duga

Nakon što je udio javnog duga u BDP-u smanjen s 86,3 posto BDP-a krajem 2015. na 83,7 posto BDP-a krajem 2016. godine, očekuje se kako će udio javnog duga u BDP-u krajem 2017. iznositi 81,1 posto BDP-a odnosno zabilježiti smanjenje za 2,6 postotnih bodova. U skladu s kretanjem manjka/viška općeg proračuna očekuje se daljnje smanjenje udjela javnog duga u BDP-u i to na 78,3 posto BDP-a u 2018., 75,3 posto BDP-a u 2019. te 72,1 posto BDP-a u 2020. godini. Ovime se ispunjavaju zahtjevi iz preventivnog dijela Pakta o stabilnosti i rastu, što bi trebalo doprinijeti povratku kreditnog rejtinga na razinu investicijskog te trajnom smanjivanju tereta duga.

Grafikon 1: Javni dug u razdoblju 2012. – 2020.

Izvor: DZS, HNB, Ministarstvo financija